

Η ατελείωτη θάλασσα

9

Η Ναΐνα έβγαλε το κεφάλι της έξω από το νερό. Για μια στιγμή ένιωσε να τη διαπερνάει ένα ρίγος. Όχι πως έκανε κρύο, αλλά το νερό ήταν πολύ πιο ζεστό από τον αέρα, και η πρώτη επαφή μαζί του της έφερε σύγκρυο. Ρούφηξε το φρέσκο αέρα άπληστα, απολαμβάνοντας τη γεύση του. Η αρμύρα της θάλασσας της έφερνε καμιά φορά δυσκολία στην ανάσα.

Το πέλαγος ήταν γαλήνιο, τα μικρά κυματάκια λαμπύριζαν διάφανα και χρυσοπράσινα καθώς αντανakλούσαν το φως του ήλιου. Δεν ήταν αρκετά ψηλά για να την εμποδίζουν να βλέπει γύρω της, όμως χρειάστηκε να ανασηκωθεί ως τη μέση πάνω από το νερό για να δει πιο μακριά. Μα όπου κι αν έφτανε το βλέμμα της δεν έβλεπε παρά την επιφάνεια του νερού, απέραντη και μονότονη, μέχρι εκεί, στο βάθος, όπου, καθώς ενωνόταν ο ουρανός με τη θάλασσα, διακρινόταν ένας θαμπός

γαλαζωπός κύκλος, σχηματίζοντας τη γραμμή του ορίζοντα, ενώ γύρω της το γαλαζοπράσινο πέλαγος σάλευε και ανεβοκατέβαινε ελαφρά, λες και ήταν πλάσμα ζωντανό που ανέπνεε.

Δίπλα της αναδύθηκε ένα άλλο κοριτσίστικο κεφάλι. Τα λυτά καστανόξανθα μαλλιά πλαισίωναν ένα λεπτό πρόσωπο, που θα μπορούσε να ήταν όμορφο, αν τα ρουθούνια βρίσκονταν στην κανονική τους θέση. Ήταν όμως τοποθετημένα πολύ ψηλά, ενώ η επιδερμίδα της έμοιαζε τραχιά και σαν φαγωμένη από τα κύματα και τους αέριδες.

— Πάλι ψάχνεις; τη ρώτησε η κοπέλα. Τι κοιτάς; Δεν υπάρχει τίποτε άλλο από νερό. Θάλασσα και μόνο θάλασσα. Κατάλαβέ το και πάρ' το απόφαση, άδικα γυρεύεις κάτι διαφορετικό.

— Κι όμως υπάρχει, Ία, αποκρίθηκε η Ναΐνα, που σπύγγισε να λικνίζεται μισή έξω και μισή μέσα στο νερό, αψηφώντας το ψυχρό αεράκι που τσιμπολογούσε το κορμί της. Ξέρω καλά πως δεν υπάρχει μόνο η θάλασσα. Ο γερο-Αρπάν, τότε που μπορούσε ακόμα να μιλήσει, μ' έπιασε και μου διηγήθηκε για το ταξίδι που είχε κάνει όταν ήταν νέος και για τα πράγματα που είχαν δει τα μάτια του.

— Ο γερο-Αρπάν ήτανε γκα γκα! Τα είχε χαμένα από τότε που τον είχε πιάσει στα πλοκάμια του το μεγάλο χταπόδι, γέλασε σφυριχτά η Ία. Αυτό δα το ξέρει όλος ο κόσμος.

— Ο κόσμος το λέει από κακία, γιατί κανένας δε θέλει να πιστέψει αυτά που διηγιόταν ο γέροντας. Ζηλεύουν όλοι γιατί είναι ο μόνος που είχε τολμήσει να φύγει μακριά από τα μέρη μας, κι αυτό δεν του το συγχώρεσαν ποτέ, κούνησε με ύφος σοφό το κεφάλι της η Ναΐνα, και το νερό που σκόρπισαν τα μελιά μαλλιά της ράντισε σαν τη βροχή τη θάλασσα ολόγυρά της. Έτσι είναι ο κόσμος. Επειδή ντρέπονται να παραδεχτούν πως είναι φοβητσιάρηδες και δεν τολμούν να βγάλουν παραέξω τη μύτη τους, λένε τους άλλους τρελούς.

Η Ία την κοίταξε μονάχα και δε μίλησε. Η Ναΐνα είχε μεγαλώσει μαζί της και ήταν φίλες από παιδιά και δεν είχε όρεξη να πιαστεί σε καβγά μαζί της για τέτοιες σαχλαμάρες. Εκείνη δεν την ένοιαζε καθόλου ως πού έφτανε η θάλασσα. Η θάλασσα ήταν η γενέτειρα, η πατρίδα της, και δεν έψαχνε για άλλη.

Η Ναΐνα όμως ήταν αδύνατο να πιστέψει πως αυτό το, θαρρείς, ατελείωτο νερό δεν είχε όρια. Ότι ήταν ατέρμονο. Οι παραδόσεις του λαού τους το έλεγαν καθαρά πως ο κόσμος όπου ζούσαν ήταν καλυμμένος ολόκληρος από νερό, πως δεν υπήρχε ξηρά πουθενά, πως το μόνο στέρεο έδαφος ήταν ο πυθμένας του ωκεανού, που δεν τον έβλεπε ποτέ ο ήλιος. Κι ότι ο κόσμος τους είχε πλαστεί έτσι από την αρχή.

Ήξερε βέβαια πως από καιρό σε καιρό παρουσιάζονταν μερικοί που πρέσβευαν άλλα. Αυτοί οι άνθρωποι είχαν μια θεωρία δική τους. Ισχυρίζονταν πως κάποτε

υπήρχε στεριά, αλλά το νερό, ως στοιχείο πιο ισχυρό, την έπνιξε και την κάλυψε για πάντα. Κι ότι από τότε στον κόσμο δεν υπήρχε γη πουθενά, μόνο η θάλασσα. Αυτό είχε γίνει πριν από τόσες γενιές που κανένας πια δε θυμόταν τίποτα, και το μόνο που είχε απομείνει ήταν τα παραμύθια.

Παραμύθια. Η Ίλα πίστευε σ' αυτά. Ήταν σίγουρη πως οι άνθρωποι ζούσαν ανέκαθεν στο νερό, από τότε που είχε πλαστεί ο κόσμος, κι ούτε που αποζητούσαν το στέρεο έδαφος. Τουλάχιστον οι περισσότεροι. Και οι άλλοι ήταν τόσο λίγοι που δεν τους λογάριαζε κανένας.

Όμως ο γερο-Αρπάν προχωρούσε ακόμα πιο πέρα απ' αυτούς. Έλεγε πως το νερό δεν κατάφερε να καλύψει ολόκληρη τη στεριά. Έλεγε πως η στεριά συνέχιζε να υπάρχει, πως αν είχες το θάρρος να φύγεις από τα μέρη σου και την αντοχή να κάνεις ένα μακρινό ταξίδι στο άγνωστο, θα έφτανες κάποτε ως τη στεριά, μια στεριά μακρινή όσο ένα όνειρο.

Η Ναϊνα δεν ήξερε τι να πιστέψει. Ναι, οι ιστορίες που της είχε πει κάποτε ο Αρπάν την είχαν γοητεύσει. Δε σκέφτηκε όμως ποτέ να ακολουθήσει το παράδειγμά του και να βγει πέρα από τα σύνορα της επικράτειας της πολιτείας τους ψάχνοντας για το άλλο. Κάτι που δεν το ξέρεις δεν το αποζητάς και πολύ. Είχε γεννηθεί στη θάλασσα. Δε γνώριζε άλλη ζωή από τη ζωή στο νερό και ούτε και μπορούσε να φανταστεί μια διαφορετική.

Τα κορίτσια δεν αντάλλαζαν άλλη κουβέντα, όμως,

σάμπως να ήταν συνεννοημένα, βούτηξαν και άρχισαν να κατεβαίνουν στο βυθό.

Δε χρειάστηκε να κατέβουν πολύ βαθιά για να φτάσουν στο χωριό τους. Κανένας δεν ήξερε πια ποιοι το είχαν θεμελιώσει. Το χωριό ήταν πολύ μικρό, είχε μόνο λίγα σπίτια. Δεν πρέπει όμως να χτίστηκε τυχαία, αλλά με βάση κάποιο σχέδιο. Τα μικρότερα σπίτια σχημάτιζαν έναν τέλειο κύκλο γύρω από ένα μεγαλύτερο στρογγυλό κτίσμα. Σήμερα αυτό το μεγαλύτερο οίκημα χρησίμευε ως τόπος συγκέντρωσης. Εκεί μαζεύονταν οι κάτοικοι του χωριού όταν έπρεπε να πάρουν όλοι μαζί κάποια απόφαση. Εκεί φιλοξενούσαν και τους ξένους που έρχονταν απεσταλμένοι από τα άλλα χωριά, διάσπαρτα σ' ολόκληρη την περιφέρεια.

Στα συμβούλια όλοι κάθονταν στα πέτρινα καθίσματα που σχημάτιζαν ημικυκλικές σειρές αντικρίζοντας τον ένα τοίχο. Οι πέτρες των καθισμάτων είχαν ένα βαθούλωμα στη μέση από τις γενιές ανθρώπων που είχαν καθίσει πάνω τους, και η Ναϊνα συμπέρανε πως οι πάγκοι πρέπει να είχαν τοποθετηθεί εκεί προ αμνημονεύτων χρόνων. Μα το ίδιο επιβεβαίωναν και το πλακόστρωτο δάπεδο και οι γυμνοί τοίχοι. Η Ναϊνα είχε προσέξει κάποτε πως σε μερικά σημεία οι τοίχοι έφεραν ίχνη από κάποια επικάλυψη και της φάνηκε μάλιστα πως διέκρινε κάτι αχνές μαύρες γραμμές σ' ένα κομμάτι αυτής της επικάλυψης, αλλά ήταν τόσο φαγωμένες από το νερό, που δεν μπόρεσε να ξεχωρίσει τίποτα.

Παράξενες συζητήσεις γίνονταν σ' αυτή την αίθουσα, παράξενες γιατί μέσα στο νερό δεν ακουγόταν λέξη, όμως τα χείλη των ομιλητών σάλευαν και οι ακροατές διάβαζαν άνετα. Συζητήσεις χωρίς φωνές και φασαρία, αλλά με χειρονομίες, πολλές φορές θυμωμένες και απότομες, που καμιά φορά κατέληγαν σ' ένα... σιωπηλό μα βίαιο καβγά.

Το όνειρο

Η Ναΐνα προσπέρασε το οίκημα και κατευθύνθηκε σ' ένα από τα σπιτάκια όπου έμενε. Ζούσε μόνη της, γιατί είχε χάσει προ πολλού την οικογένειά της. Το σπιτάκι της ήταν κι αυτό στρογγυλό, χτισμένο με πελεκημένες πέτρες, που ξεκινούσαν από τα θεμέλια σαν σπείρα κι έφερναν συνέχεια κύκλους, σχηματίζοντας τελικά έναν τέλειο θόλο. Μπήκε κολυμπώντας από το μεγάλο παράθυρο που έχασκε σκοτεινό. Το δωμάτιο ήταν αρκετά απλόχωρο. Υπήρχε μόνο ελάχιστη επίπλωση: ένα στρογγυλό τραπέζι σκαλισμένο σε μονοκόμματο βράχο και πέτρινοι πάγκοι ολόγυρα στους τοίχους, που χρησίμευαν για καθίσματα αλλά και για κρεβάτια, σκεπασμένα αντί για στρώματα με μια λεπτόκοκκη μεταξένια άμμο. Το νερό όλο και την παρέσερνε από τους πάγκους της και την έστρωνε στο πάτωμα, αναγκάζοντας τη Ναΐνα, για να τη συμπληρώνει, να κουβαλάει από μακριά άμμο σε μεγάλους σάκους από δέρμα καρχαρία.

Η κοπέλα ένιωθε κουρασμένη κι ανέπνεε με κόπο. Της φαινόταν πως τα βράγχια της δε λειτουργούσαν σωστά. Ίσως να έφταιγε το γεγονός ότι μέχρι προ ολίγου ανάσαινε με τους πνεύμονες, κι όσο και να φαινόταν παράξενο για ένα πλάσμα που είχε γεννηθεί στο νερό, της ήταν πιο εύκολο να αναπνέει αέρα. Ίσως πάλι να έφταιγε και το προαίσθημα ότι ερχόταν καταιγίδα, μπορεί και τυφώνας. Όσο βρισκόταν στην επιφάνεια είχε ήλιο και καλοσύνη, όμως ο ψυχρός αέρας προμηνούσε αλλαγή καιρού και, μόλο που η καταιγίδα μαινόταν στην επιφάνεια, επηρέαζε πάντα αρνητικά τους κατοίκους του βυθού. Έπρεπε να δοκιμάσει να κοιμηθεί.

Ξάπλωσε στον πάγκο κι ακούμπησε το βαρύ κεφάλι της πάνω στα διπλωμένα χέρια της. Το λιγοστό φως που έμπαινε από τα παράθυρα, πρασινωπό, καθώς ήταν φιλτραρισμένο μέσα από το νερό, δημιουργούσε πολύπλοκα σχήματα στον τοίχο απέναντί της, που άλλαζαν διαρκώς κατεύθυνση. Δοκίμασε για λίγο να παρακολουθήσει το παιχνίδισμά τους, αλλά της έφεραν ύπνο και τα μάτια της σφάλισαν από μόνα τους.

Μεμιάς βρέθηκε σ' ένα τελείως διαφορετικό περιβάλλον. Με έκπληξη κοίταξε γύρω της. Πού βρισκόταν; Το φως είχε αλλάξει κι είχε γίνει δυνατό, εκτυφλωτικό όπως ο ήλιος. Μήπως, χωρίς να το καταλάβει, είχε ανεβεί πάλι στην επιφάνεια; Πότε όμως; Δεν είχε συνειδητοποιήσει τέτοιο πράγμα.

Τα μάτια της έκαναν ώρα να συνηθίσουν στο δυνατό

φως, και τότε μόνο κατάλαβε πως δε βρισκόταν στην επιφάνεια της θάλασσας. Βρισκόταν πάντα στον πάγκο, εκεί όπου είχε ξαπλώσει, με τη διαφορά πως πια δεν ήταν σκληρός, όπως τον είχε συνηθίσει, αλλά μαλακός και ευχάριστος. Και ο χώρος ολόγυρα πρέπει να ήταν ο ίδιος, αλλά το περιβάλλον, ακόμα και η ατμόσφαιρα, της φάνηκαν διαφορετικά.

Ήταν και δεν ήταν το σπίτι της, ένας χώρος στρογγυλός, με μεγάλα παράθυρα, όπου οι πάγκοι προχωρούσαν ολόγυρα στους τοίχους. Μόνο που οι τοίχοι δεν ήταν φτιαγμένοι από γυμνή γκρίζα πέτρα. Είχαν λεία επιφάνεια, λες και ήταν καλυμμένοι με κάτι, και το δυνατό λευκό χρώμα τους έλαμπε στο φως. Το στρογγυλό τραπέζι στη μέση ήταν σκεπασμένο με κάτι που έπεφτε γύρω του μαλακό, κάτι που αντίκριζε για πρώτη φορά στη ζωή της. Κι όταν κοίταξε τον πάγκο όπου ήταν ξαπλωμένη, διαπίστωσε πως ήταν ντυμένος με το ίδιο υλικό.

Και τα παράθυρα ήταν διαφορετικά, το ίδιο μεγάλα, όμως δεν έχασκαν ανοιχτά, με τα ψάρια να μπαينوβγαίνουν ελεύθερα. Υπήρχε κάτι που τα εμπόδιζε, γιατί τα έβλεπε στο δυνατό φως που έπεφτε ως κάτω στον πυθμένα της θάλασσας να πηγαينوέρχονται έξω από τα παράθυρα. Ένα κοπάδι σκουμπριά, μάλιστα, μαζεμένο εκεί, τη χάζευε έκπληκτο. Κι ένας δυο ροφοί είχαν πλησιάσει πολύ κοντά και την ατένιζαν με τα ανέκφραστα μάτια τους, μα δεν έκαναν καμιά κίνηση να μπουν όπως

το συνήθιζαν, λες και συναντούσαν μπροστά τους ένα εμπόδιο που για κείνη ήταν αόρατο. Έβαλε τα δυνατά της μα δεν μπόρεσε να διακρίνει τίποτα.

Σηκώθηκε από τον πάγκο να δει τι συμβαίνει. Απορημένη, κατάλαβε ξαφνικά ότι δεν κολυμπούσε παρά πατούσε στα πόδια της. Έσκυψε να τα δει και παρατήρησε εμβρόντητη πως δεν κατέληγαν πια σε πτερύγια παρά σε κάτι που έμοιαζε κάπως με το χέρι της και κατέληγε σε πέντε δάχτυλα. Και διαπίστωσε κάτι ακόμα: αυτό το περίεργο σπίτι δεν ήταν γεμάτο νερό, όπως το δικό της, και δεν ανέπνεε με τα βράγχια της, όπως γινόταν όταν βρισκόταν εκεί, αλλά με τα πνευμόνια, όπως συνέβαινε όταν αναδυόταν στην επιφάνεια της θάλασσας.

Στεκόταν μπροστά στο παράθυρο, όμως και πάλι δεν μπορούσε να ξεχωρίσει τι ήταν αυτό που εμποδίζε τα ψάρια να μπουν μέσα. Μηχανικά άπλωσε το χέρι της και ξαφνιάστηκε όταν τα δάχτυλά της άγγιξαν κάτι σκληρό. Ναι, ήταν μια συμπαγής επιφάνεια, όμως τόσο διάφανη που μέσα στο νερό ήταν αθέατη. Πίσω της, στο φως που έπεφτε από το παράθυρο, ο βυθός της φάνηκε πρωτόγνωρος και λίγο τρομακτικός. Ένωθε σαν να έβλεπε για πρώτη φορά τα φύκια να λικνίζονται ελαφρά στο ρεύμα και τα καβούρια να τρέχουν λοξοπατώντας σε αναζήτηση πέτρας να χωθούν από κάτω της. Κι εκεί που τέλειωνε το φωτεινό τετράγωνο κι άρχιζε το σκοτάδι, της φάνηκε σαν να παραμόνευε κάτι άγνωστο, μαύρο και φοβερό.

Ο βυθός τη μάγευε, αλλά, όπως έβλεπε τα πράγμα-

τα, της ήταν αδύνατο να βγει από το παράθυρο με τη σκληρή επιφάνεια που το έφραζε. Κάτι μέσα της, όμως, της έλεγε πως υπάρχει τρόπος να βγει έξω. Η κοπέλα έριξε μια προσεκτική ματιά γύρω της, καλοκοίταξε τους τοίχους κι ανακάλυψε μια εσοχή. Από τη μια πλευρά της προεξείχε ένα στρογγυλό αντικείμενο που δε θυμόταν να είχε ξαναδεί. Χωρίς να ξέρει το γιατί, το έστριψε μέσα στο χέρι της. Το στρογγυλό πράγμα γύρισε χωρίς δυσκολία, η εσοχή υποχώρησε κι άνοιξε μπροστά της. Βρέθηκε σ' ένα μικρό θάλαμο που κατέληγε κι αυτός σε μια λεία επιφάνεια. Την έσπρωξε, όμως εκείνη δεν υποχώρησε. Κοίταξε να βρει κάποιο παράξενο αντικείμενο με το οποίο να την τραβήξει, και τότε πρόσεξε κάτι να κρέμεται στον τοίχο. Έμοιαζε, σε γενικές γραμμές, με ανθρώπινο σώμα. Στην κορυφή, εκεί όπου έπρεπε να βρίσκεται το κεφάλι, είχε ένα είδος κρανίου με μεγάλα στρογγυλά ανοίγματα σαν μάτια. Τα άγγιξε διστακτικά με τα ακροδάχτυλά της και διαπίστωσε πως ήταν καλυμμένα με το ίδιο διάφανο υλικό, όπως αυτό στα παράθυρα.

Κάτι μέσα της, μια θύμηση από τα πολύ παλιά, την πρόσταξε να φορέσει αυτό το ρούχο. Το παράξενο ήταν ότι ήξερε ακριβώς πώς να το κάνει, ακόμα και το κρανίο ήξερε να το προσαρμόσει στο κεφάλι της. Μόνο με το κλείσιμο παιδεύτηκε αρκετά μέχρι να το ανακαλύψει.

Την ίδια στιγμή που ασφάλισε τη στολή πάνω στο σώμα της, άκουσε ένα γλουγλούκισμα. Στον ένα τοίχο είχαν σχηματιστεί στενόμακρα ανοίγματα, μέσα τους όρ-

μησε να μπει η θάλασσα κι ο θάλαμος άρχισε να πλημμυρίζει. Το νερό ερχόταν πολύ γρήγορα και δεν άργησε να τον γεμίσει ολόκληρο ως το χαμηλό ταβάνι. Η πόρτα άνοιξε τώρα από μόνη της και η Ναΐνα βγήκε να περπατήσει στον πυθμένα της θάλασσας. Τα ψάρια που την παρακολουθούσαν πρωτύτερα από το παράθυρο ήρθαν τώρα κοντά της με ανοιχτό το στόμα τους και την περικύκλωσαν. Δεν καταλάβαινε όμως αν οι διαθέσεις τους ήταν φιλικές ή εχθρικές. Ξαφνικά ένιωσε να τρομάζει. Ένα από αυτά την είχε πλησιάσει τόσο κοντά, που η ουρά του χτύπησε δυνατό το κράνος της...

Η Ναΐνα ξύπνησε τρομοκρατημένη. Η καρδιά της χτυπούσε σ' έναν ξέφρενο ρυθμό. Σήκωσε ασυναίσθητα το χέρι της να αποδιώξει το μεγάλο ψάρι και αντί γι' αυτό έπιασε ένα μικρό, από κείνα που μπαινόβγαιναν στο σπίτι της, ήμερα και ελεύθερα σαν τα πουλιά. Είχε μπλεχτεί στα μαλλιά της κι έδειχνε κι εκείνο τρομαγμένο όσο η ίδια.

Έξω είχε σκοτεινιάσει πολύ. Ένιωθε το κεφάλι της βαρύ. Όλα τα κόκαλά της πονούσαν. Η ατμοσφαιρική πίεση πρέπει να ήταν μεγάλη. Το ένιωθε ακόμα κι εδώ κάτω στο βυθό. Το ένιωθαν και τα ψάρια, αλλιώςτικα δε θα ερχόταν να κρυφτεί κοντά της το ψαράκι. Σε λίγο θα ξεσπούσε η τρικυμία.

Σηκώθηκε από τον πέτρινο πάγκο, που τον βρήκε και πάλι σκληρό. Κοίταξε τα πόδια της· τα περύγια ήταν πίσω στη θέση τους. Ο νους της πήγε στο παράξενο όνειρο. Ήταν τόσο ζωντανό που σκέφτηκε για μια στιγμή

μπας και δεν ήταν όνειρο αλλά ένα πραγματικό βίωμα. Ότι κάποτε, ποιος ξέρει πότε, ένας πρόγονός της είχε ζήσει αυτές τις στιγμές. Ήταν όμως δυνατό; Μπορούσε να γίνει τέτοιο πράγμα; Να μεταδίνεται μια θύμηση από απόγονο σε απόγονο; Έριξε μια ματιά ολόγυρα. Οι τοίχοι ήταν ανώμαλοι και γκρίζοι, όπως τους γνώριζε από πάντα, χτισμένοι με γυμνή πέτρα, ενώ το παράθυρο εξακολουθούσε να χάσκει άφραγο. Το πλησίασε κι ακούμπησε τα χέρια της στο περβάζι. Καθώς το περιεργαζόταν προσεκτικά, της φάνηκε πως στο λιγοστό φως που ερχόταν απέξω είδε κάτι να γυαλίζει αχνά στη γωνιά του περβαζιού. Έσκυψε να δει καλύτερα. Μισοθαμμένο κάτω από ένα βουναλάκι άμμου βρισκόταν κάτι συμπαγές. Απομάκρυνε την άμμο με το χέρι της και ξέθαψε ένα μακρόστενο αντικείμενο. Ήταν σκληρό, ένα θρύψαλο από άγνωστο υλικό. Το έτριψε πολύ με τα δάχτυλά της και το θρύψαλο γυάλισε. Μέσα από αυτό ξεχώρισε ολοκάθαρα τα υπόλοιπα δάχτυλά της. Ήταν διάφανο όπως στο όνειρό της. Και ξανάδε εκείνο το κομμάτι του ονείρου της όπου βρήκε το παράθυρο φραγμένο μ' ένα σκληρό μα διάφανο υλικό, πίσω από το οποίο έβλεπε μαζεμένα τα μεγάλα ψάρια να την κοιτούν με μάτια ακίνητα. Πώς γινόταν αυτό; Πώς ήταν δυνατό να επιβεβαιωθεί έτσι ένα παράξενο όνειρο;

Η Ναΐνα κάθισε πίσω στον πάγκο. Ναι, πραγματικά ήταν πολύ παράξενο αυτό το όνειρο. Ήταν σάμπως να επαναλάμβανε κάτι που είχε γίνει κάποτε, κάτι που ερ-

χόταν από ένα παρελθόν προ πολλού ξεχασμένο. Ένα παρελθόν όχι προσωπικά δικό της, αλλά της φυλής της. Και ανέλπιστα της πέρασε μια εντελώς τρελή σκέψη: ήταν από τον καιρό που οι άνθρωποι είχαν πόδια.

Πιάστηκε από τη σκέψη της. Πώς μπορούσε να της έρθει μια τέτοια ιδέα; Πότε είχαν πατούσες οι άνθρωποι; Τι ήταν αυτές οι σαχλαμάρες; Η Ναϊνα κούνησε τα περύγια στις άκρες των ποδιών της. Το σόι της ζούσε ανέκαθεν σ' αυτό το υποθαλάσσιο χωριό. Είχε χτιστεί σ' ένα πολύ μακρινό παρελθόν, μα δεν είχε αλλάξει καθόλου. Έτσι ήταν φτιαγμένο από την αρχή: ένα χωριό που το έχτισαν οι πρόγονοί της, γιατί κάπου έπρεπε να στεγαστούν, και το όνειρο, όσο ζωντανό κι αν ήταν, δεν έπαυε να είναι απλώς ένα όνειρο.

Η τρικυμία

23

Ένα απότομο κούνημα την ανάγκασε να βγει από την περισυλλογή της. Ένα ταρακούνημα που ήρθε ξαφνικά και σταμάτησε την ίδια στιγμή. Χωρίς να συνειδητοποιήσει και η ίδια τι κάνει, αρπάχτηκε με τα χέρια από τον πέτρινο πάγκο. Δεν καταλάβαινε τι είχε συμβεί, δε θυμόταν να είχε ζήσει τίποτα παρόμοιο. Κάθισε εκεί για κάμποση ώρα πασχίζοντας να συνέλθει.

Ένωσε ότι η θάλασσα είχε γίνει ακόμα πιο βαριά. Η τρικυμία θα ξεσπούσε από στιγμή σε στιγμή. Μα μπορεί να είχε κιόλας ξεσπάσει, γιατί το σκοτάδι που είχε πέσει ήταν πυκνό, όχι όμως αδιαπέραστο, γιατί από κάπου έφταναν παράξενες πορτοκαλοκόκκινες αναλαμπές, δυσσιώνες και ζοφερές. Κάτι προμηγούσε αυτό το φως, κάτι κακό.

Καθώς προσπαθούσε να διακρίνει τι γινόταν σε αυτό το σκότος, ένωσε ξαφνικά τον πάγκο να φεύγει μεμιάς μέσα από τα χέρια, σαν να τον σκούνησε δυνα-

τά κάποιος, και βρέθηκε ξαπλωμένη στο πάτωμα. Τα τοιχώματα του σπιτιού πήγαν κι ήρθαν σαν ζωντανά, γέροντας επικίνδυνα πάνω από το κεφάλι της. Φοβισμένη σύλωσε τα μάτια της στον τοίχο περιμένοντας να γκρεμιστεί. Και πάλι πήγαν και ήρθαν οι τοίχοι και μερικές πετρούλες ξεκόλλησαν και έπεσαν σαν βροχή γύρω της. Τρομοκρατημένη η Ναΐνα έκλεισε τα μάτια της και προσπάθησε να προσπατήσει να προσπατήσει το κεφάλι με τα χέρια της. Πάλι ένα ταρακούνημα, ακόμα πιο δυνατό τούτη τη φορά. Κατάλαβε ότι από πάνω έπεφταν βαριά αντικείμενα, ένα κύλησε πολύ κοντά της, άλλο τη χτύπησε στο μηρό και την πόνεσε. Ήταν οι μεγάλες πέτρες του σπιτιού. Κι ύστερα ένωσε ζέστη, μεγάλη ζέστη, καθώς μέσα από τα παράθυρα όρμησε ένα ζεστό κύμα νερού.

Σηκώθηκε όρθια, πετάχτηκε όσο πιο γρήγορα γινόταν έξω από το σπιτάκι της και κούρνιασε πίσω από τον τοίχο, για να προφυλαχτεί από το καυτό νερό που γέμιζε τον τόπο.

Τώρα που είχε τα μάτια της πάλι ανοιχτά, είδε ότι, από πολύ μακριά κι από τον ίδιο το βυθό, ερχόταν ένα εκτυφλωτικά κόκκινο φως που αναβόσβηνε. Η Ναΐνα δεν είχε δει ποτέ στη ζωή της φωτιά, αλλά η έννοια της πηγής της ζωής και της ζέστης που συνδεόταν με τον ήλιο τής ήταν έμφυτη.

Φωτιά κάτω από τη θάλασσα; Κι όμως, πρέπει να ήταν φωτιά, γιατί η θερμοκρασία του νερού ανέβηκε κι άλλο, και ακόμα κι εκεί, πίσω από το σπίτι της που την